

ЛЕКЦІЯ

Місцеве знеболення при стоматологічних операціях в умовах поліклініки і стаціонару. Види та засоби. Характеристика анестетиків. Потенційоване знеболення. Ускладнення при місцевому знеболенні, їх профілактика та лікування.

доцент, к. мед. н. Дубровіна О. В.

тел. 380665536019

План лекції:

- 1. Місцеве знеболення при стоматологічних операціях в умовах поліклініки та стаціонару. Види та засоби місцевого знеболення.**
- 2. Характеристика анестетиків в хірургічній стоматології.**
- 3. Потенційоване знеболення. Премедикація.**
- 4. Ускладнення місцевого знеболення, їх профілактика та лікування.**

- **МІСЦЕВА АНЕСТЕЗІЯ** (аналгезія) – спосіб виключення болю в обмеженій ділянці, яке може бути отримано шляхом поверхневої аплікації, інфільтраційної або регіонарної ін'єкції місцевого анестетика.
- Місцева анестезія (локальне знеболювання, блокада больових імпульсів) – це комплекс запобіжних не медикаментозних та медикаментозних лікарських засобів, спрямованих проти болю, який може виникнути під час хірургічного втручання.
- **МА** (місцеві анестетики) - це речовини, якими можна тимчасово блокувати провідність нерва, коли вони вводяться поблизу біля нього в достатній кількості.

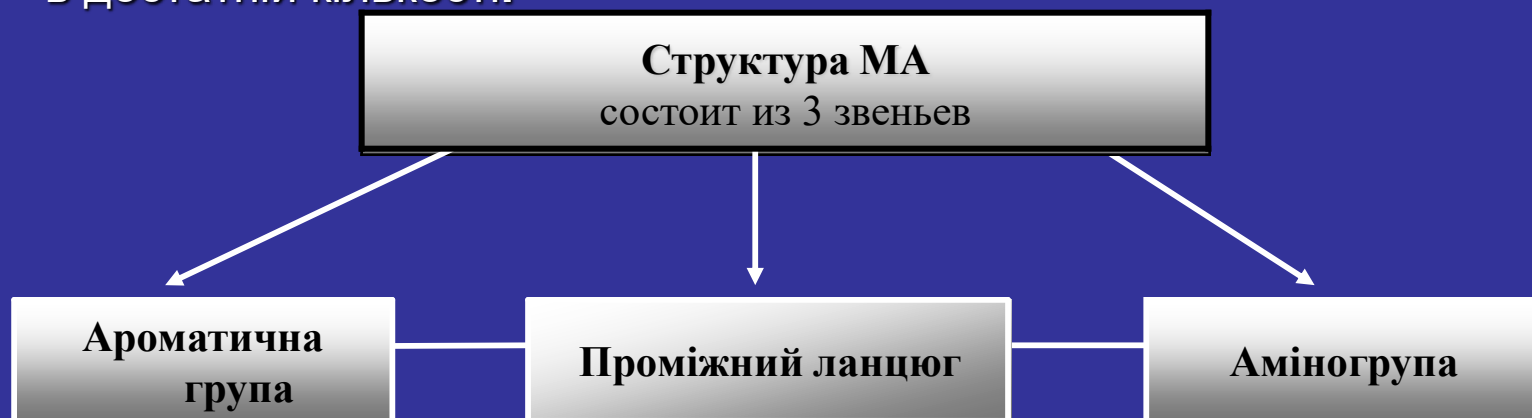
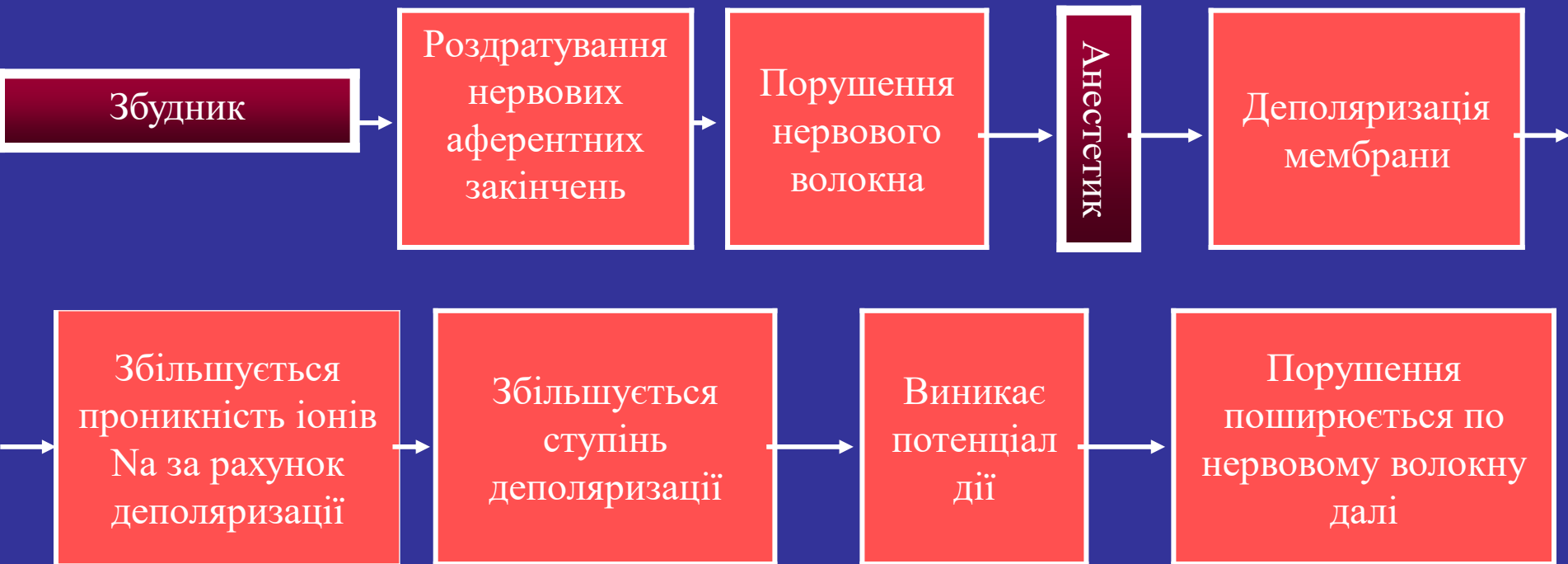
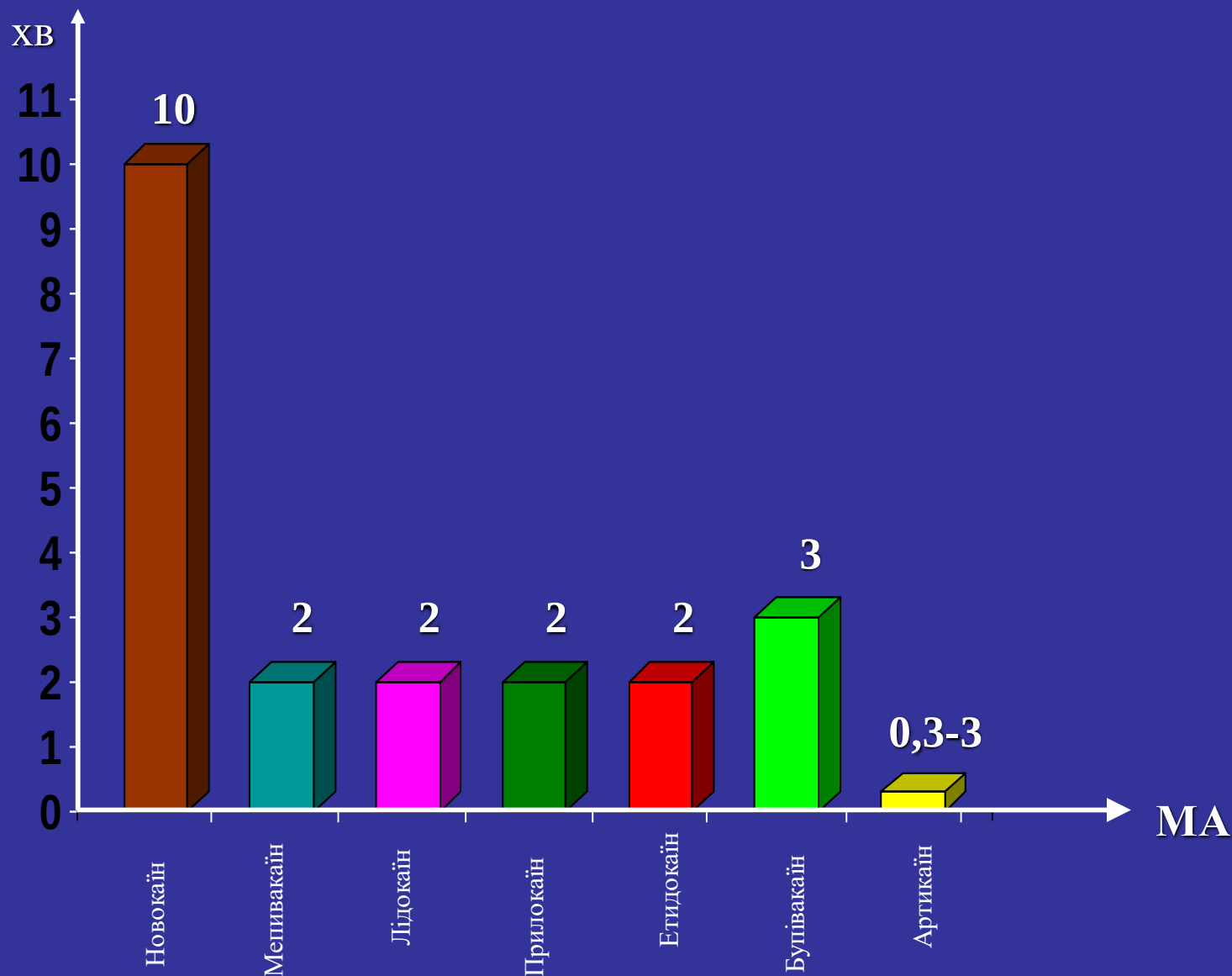

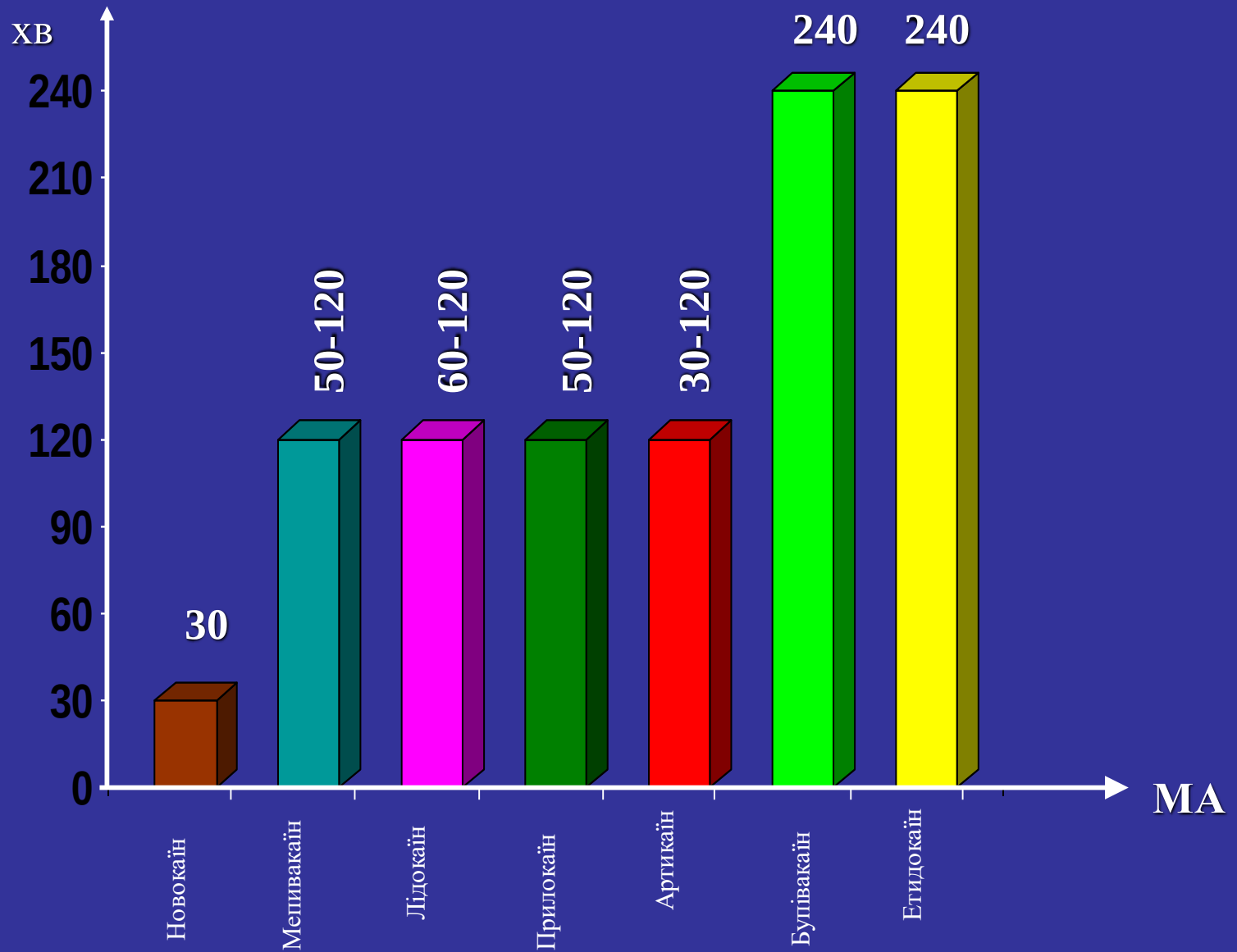
СХЕМА. ВПЛИВУ МІСЦЕВОГО АНЕСТЕТИКА НА НЕРВОВЕ ВОЛОКНО

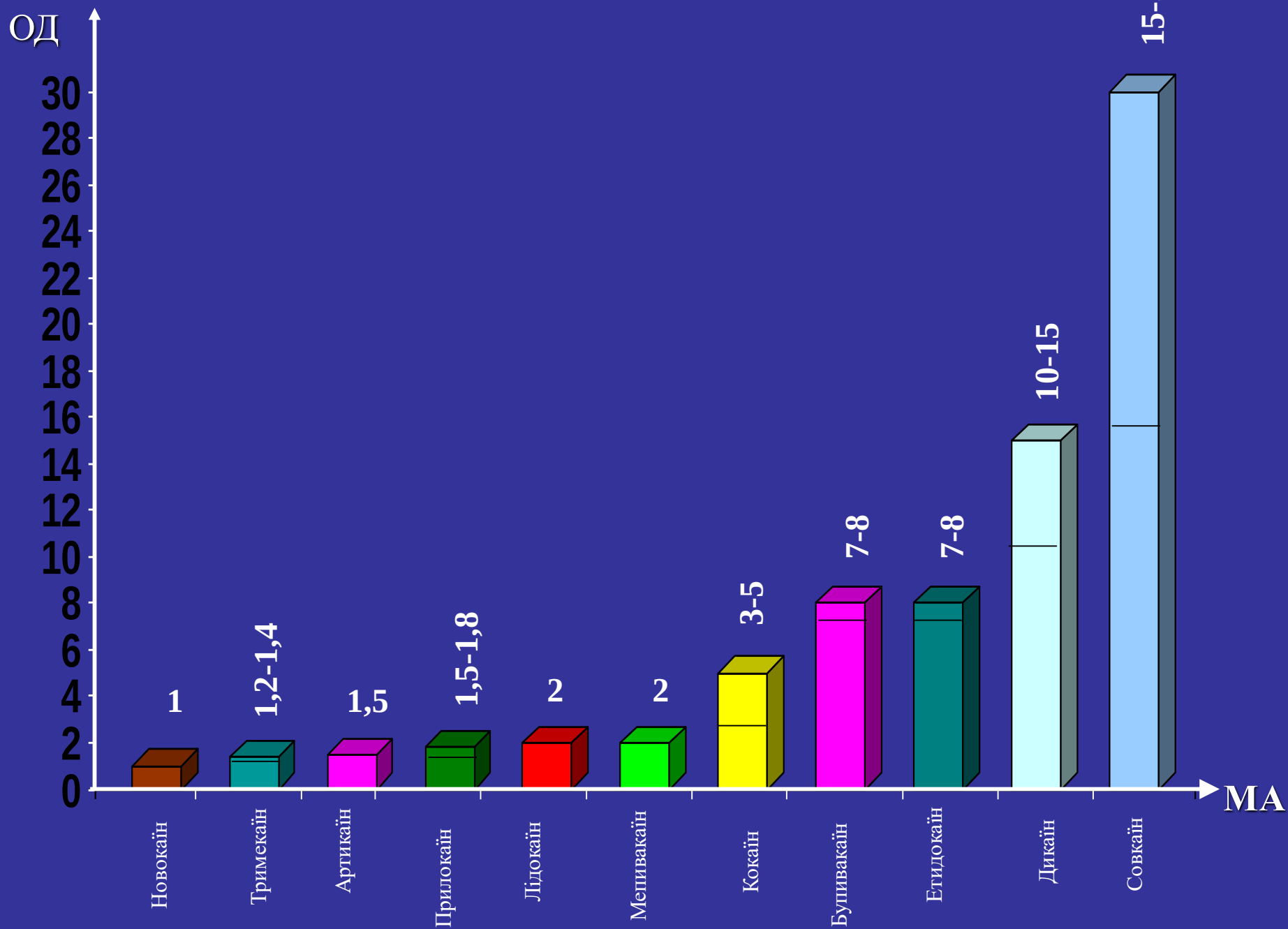
ФРАКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА МІСЦЕВИХ АНЕСТЕТИКІВ (МА). Початок дії місцевого анестетика (в хв.)

ТРИВАЛІСТЬ ДІЇ АНЕСТЕТИКА (В ХВ.)

ТОКСИЧНІСТЬ АНЕСТЕТИКІВ (в ОД)

Ампули, упаковки і флакон з розчинами новокаїну

2% -вий розчин лідокаїну гідрохлорид в ампулах

Карпула з 3% -вим розчином мепівастезін

Види карпульних анестетиків

Багаторазовий шприц «Рекорд» (1) об'ємом на 20 мл з гумовим кільцем (2), з надягнутим на багаторазову голку(3), (довжина голки – 80 мм; діаметр – 0,8 мм).

2-компонентний стандартний шприц одноразового використання (1 - корпус шприца; 2 - поршень шприца), ЄВРО стандарт (B-D, Іспанія) «Diskardit II», з роз'ємом Луер об'ємом на 5 мл з знімною голкою в одній упаковці (довжина голки - 40 мм; діаметр - 0,8 мм).

3-компонентний шприц (BogMark, Польща) одноразового використання об'ємом на 6 мл з голкою (довжина голки - 30 мм; діаметр - 0,7 мм).

**3-компонентний шприц (BogMark, Польща)
одноразового використання в розібраному
вигляді:**

- 1 - корпус шприца;**
- 2 - поршень шприца;**
- 3 - гумовий ущільнювач на поршні;**
- 4 - захисний ковпачок для голки;**
- 5 - голка одноразового використання.**

**Ін'єкційна голка
одноразового
застосування (B /
Braun, Німеччина)
(довжина голки - 80
мм, діаметр - 0,6 мм).**

**Аспіраційний
карпульний шприц і
заправкою карпули
збоку.**

Контейнер для карпульной голки (1),
карпульна голка (2), карпула з розчином
анестетика (3).

Безголковий ін'єктор БІ-8

Безголковий ін'єктор системи INJEX™

КЛАСИФІКАЦІЯ МІСЦЕВОГО ЗНЕБОЛЮВАННЯ (С. Н. Вайсблат, 1962)

КЛАСИФІКАЦІЯ МІСЦЕВОГО ЗНЕБОЛЮВАННЯ В ХІРУРГІЧНІЙ СТОМАТОЛОГІЇ ТА ЩЕЛЕПНО-ЛИЦЕВОЇ ХІРУРГІЇ

за Ю.І. Бернадським (1998)

**МІСЦЕВЕ
ЗНЕБОЛЮВАННЯ**

```
graph TD; A[МІСЦЕВЕ ЗНЕБОЛЮВАННЯ] --> B[МІСЦЕВЕ НЕПОТЕНЦІЙОВАНЕ ЗНЕБОЛЮВАННЯ]; A --> C[МІСЦЕВЕ ПОТЕНЦІЙОВАНЕ ЗНЕБОЛЮВАННЯ];
```

**МІСЦЕВЕ
НЕПОТЕНЦІЙОВАНЕ
ЗНЕБОЛЮВАННЯ**

**МІСЦЕВЕ
ПОТЕНЦІЙОВАНЕ
ЗНЕБОЛЮВАННЯ**

Місцеве потенційоване знеболення

- Місцеве потенційоване знеболення – один із основних методів місцевого знеболення на фоні премедикації (медикаментозної підготовки хворого перед операцією) в умовах поліклініки і стаціонару, використовується в клініці хірургічної стоматології.

Інфільтраційна анестезія досягається за рахунок просочування тканин анестетиком в ділянку оперативного втручання, шляхом його впливу на гілки і нервові закінчення нервів, що іннервують цю ділянку.

ІНФІЛЬТРАЦІЙНА АНЕСТЕЗІЯ

За способом введення анестетика

Пряма

знеболення навколишніх тканин настає в результаті інфільтрації анестетика в тканини ділянки оперативного втручання

Непряма

(Непряма, дифузна, периферична)
знеболювання навколишніх тканин настає в результаті дифузії анестетика в тканини віддалені від операційного поля

За способом виконання анестезії

Позаротова

анестезія виконується в м'яких тканинах поза порожниною рота

Внутрішньоротова

анестезія виконується в порожнині рота

ВИДИ ІНФІЛЬРАЦІЙНОЇ АНЕСТЕЗІЇ В ПОРОЖНИНІ РОТА

1. Внутрішньослизова анестезія (анестетик вводять голкою в тканину слизової оболонки).
2. Підслизова анестезія (інтрапапілярна).
3. Надокісна або інфільтраційна вестибулярна параапикальна анестезія.
4. Підокісна (субперіостальна) анестезія.
5. Спонгіозна внутрішньокісткова анестезія (МА вводиться голкою в губчасту спонгіозну речовину кістки), виконується двома методами:
 - а) **спонгіозна інтрасептальна анестезія;**
 - б) спонгіозна інтралігаментарна анестезія.
6. Внутрішньопульпарна анестезія.
7. Друк-анестезія або анестезія під тиском.

ВИДИ МІСЦЕВОГО ЗНЕБОЛЮВАННЯ ПРИ ОПЕРАЦІЯХ НА ВЕРХНІЙ ЩЕЛЕПІ

**термінальна
(кінцева) анестезія**

неін'єкційна

ін'єкційна

- хімічний метод;
- фізичний метод

- голкові:
плексуальна;
різцева;
позаротова
внутрішньоносова

**ПРОВІДНИКОВА
периферична анестезія**

- біля підчонамкового
отвору - підчонамкова
анестезія;

- біля великого
піднебінного отвору –
піднебінна анестезія;

- біля горба верхньої
щелепи - туберальна
анестезія

**ПРОВІДНИКОВА
центрально анестезія**

біля круглого отвору:
(палатинальний шлях);

(туберальний шлях);

(орбітальний шлях);

(надвиличний шлях);

(підвиличний шлях)

ВИДИ МІСЦЕВОГО ЗНЕБОЛЮВАННЯ ПРИ ОПЕРАЦІЯХ НА НИЖНІЙ ЩЕЛПІ

термінальна (кінцева) анестезія

неін'єкційна

-хімічний
метод;
-фізичний
метод

ін'єкційна

- голкова;
- безголова

Провідникова периферична анестезія

біля
нижньощелепного
отвору
(мандибулярна)

на
нижньощелепному
підвищенні
(торусальна)

біля підборідного
отвору (ментальна)

Провідникова центральною анестезія

біля овального
отвору

(надвиличний
шлях)

(підвиличний
шлях)

(тригеміно-
симпатична
блокада)

УСКЛАДНЕННЯ МІСЦЕВОЇ АНЕСТЕЗІЇ

I .Ранні	
Загальні	Місцеві
Непритомність Колапс Анафілактичний шок Інтоксикація місцевим анестетиком або вазоконстриктором Ідіосинкразія Прояви супутніх захворювань	Поранення судин, гематома Поранення нервів Постін'єкційна біль Поломка голки Ішемія ділянок шкіри обличчя Парез м'якого піднебіння Диплопія Емфізема м'яких тканин Введення іншого, помилково взятого розчину
II. Пізні	
Вірусний гепатит В СНІД	Контрактура Некроз тканин